

**Základní škola a Mateřská škola, Vojkovice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

ZŠ VOJKOVICE

NÁDRAŽNÍ 169, 667 01 VOJKOVICE

Vypracovala: Hana Judasová

Schváleno pedagogickou radou dne

S platností od 1. 9. 2019

Obsah:

Identifikační údaje

Charakteristika zařízení

Konkrétní cíle vzdělávání

Formy vzdělávání a jejich kompetence

Popis materiálních podmínek

Popis ekonomických podmínek

Popis personálních podmínek

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Délka a časový plán vzdělávání

Obsah vzdělávání

Vnitřní řád školní družiny

1. Identifikační údaje

Školní družina je provozována při Základní škole a Mateřské škole, Vojkovice, okres Brno - venkov, příspěvková organizace, Nádražní 169, 667 01 Vojkovice, telefonický kontakt je 547231438.

Školní družina má 2 oddělení. Na škole působí od roku 1985. Školní vzdělávací program je tvořen na 1 vzdělávací cyklus, tj. 5 let (naši školní družinu navštěvují děti z 1.- 5. třídy). ŠVP pro školní družinu platný od 1.9.2009, úprava provedena k 1.9.2019.

Školní družina spolupracuje s vedoucími zájmových kroužků při škole, s třídními učiteli a rodiči žáků.

Vzdělávání probíhá v době školy. Ředitelkou školy je Mgr. et Mgr. Libuše Matyášová, vychovatelkou Hana Judasová a Ilona Havránková

2. Charakteristika zařízení

I. oddělení školní družiny je umístěno v přízemí budovy školy v I. třídě. II. oddělení školní družiny je umístěno v 1. patře budovy školy ve III. třídě. Školní družina je určena žákům 1. stupně. Do ŠD jsou přijímáni žáci z 1.- 5. ročníku (přednostně žáci z 1. - 4. ročníku) do naplnění kapacity.

Činnost je zaměřena především na relaxaci a odpočinek dětí, na sportovní a zájmovou činnost, vhodné vyplnění volného času mezi dalšími aktivitami. Živé chování žáků se snažíme korigovat estetickou částí výchov - výtvarná, pracovní - spoluprací ve skupině, upevňováním ohleduplnosti, správných hygienických návyků, podporou sebedůvěry, samostatnosti.

Kapacita: I. oddělení 30 žáků
II. oddělení 30 žáků

Provoz:

Pondělí	11.40 – 16.30
Úterý	11.40 – 16.30
Středa	11.40 – 16.30
Čtvrtek	11.40 – 16.30
Pátek	11.40 – 16.30

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

4. Formy vzdělávání a jejich kompetence

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

a) Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v oddělení ŠD.

b) Průběžná činnost

Nabízí spontánní aktivity - klidové činnosti po obědě, aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování, didaktické hry, četba, při pobytu venku možnost spontánních her, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které si žáci získali ve školním vyučování. Je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

c) Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Zahrnuje všechny mimořádné akce - návštěvy divadelních a filmových představení, besedy, exkurze, výchovně-vzdělávací programy, sportovní akce, velikonoční výstava, oslava Dne dětí, projektové dny, ...

d) Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

e) Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů, organizace a garance postupových soutěží. Práce s integrovanými jedinci - pomoc, podpora, povzbuzení.

Strategií pedagogické práce ve školní družině je respektování požadavků volného času:

Požadavek dobrovolnosti – všechny činnosti, které děti vykonávají, by měly být na základě dobrovolnosti. Důležitá je motivace.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – nabízíme pestrou škálu činností, aby si děti „měly z čeho vybírat“.

Požadavek zájmovosti a zajímavosti – vycházet ze zájmu dětí. Činnosti by se měly zajímavě prezentovat.

Požadavek aktivity – v činnosti by měli být aktivní všichni zúčastnění.

Požadavek citovosti a citlivosti – činnosti by měly navozovat kladné emoce a přinášet radost, k hodnocení je třeba přistupovat citlivě.

Požadavek seberealizace – dítě by se mělo v konkrétní činnosti najít, dělat ji rádo a měla by ho uspokojit.

Kompetence - pomocí kompetencí rozvíjíme osobnost dítěte. Školní družina navazuje a dále u každého dítěte rozvíjí:

1. kompetence k učení: učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2. kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje

3. komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovatelnými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, komunikace je kultivovaná

4. sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. činnostní, občanské a pracovní kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)

6. kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

5. Popis materiálních podmínek

Školní družina má k dispozici I. a III. třídu v budově ZŠ Vojkovice. Jedná se o jednopatrovou budovu se třemi třídami, tělocvičnou, počítačovou učebnou, šatnami, kuchyňkou, keramickou dílnou a sociálním zařízením. K budově patří školní dvůr s altánem, pískovištěm a oplocená zahrada. Třídy a herna jsou vybaveny podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Vybavenost tedy umožňuje práci u stolu i eventuální hru na koberci. Pro pobyt venku je k dispozici školní dvůr, školní zahrada, obecní fotbalové hřiště s přilehlým koutkem s houpačkami a průlezkami, na vycházky se chodí do blízkého okolí.

6. Popis ekonomických podmínek

Viz Výroční zpráva školy.

7. Popis personálních podmínek

Školní družina má 2 oddělení. I. oddělení vede Hana Judasová. Dosažené pedagogické vzdělání je středoškolské se zaměřením na předškolní a mimoškolní pedagogiku. II. oddělení vede Ilona Havránková. Dosažené pedagogické vzdělání je vyšší odborné se zaměřením na vychovatelství.

Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

8. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání - vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte.
- stravovací návyky a pitný režim - vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (sirup v ŠD).
- zdravé prostředí - podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené

prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů).

- bezpečné pomůcky - vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek.
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací - vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.
- označení nebezpečných předmětů - vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor - škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, školní dvůr.
- bezpečnost silničního provozu - mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno.
- dostupnost prostředků první pomoci - školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

Psychosociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima - vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince - vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení - vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy - vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociopatologickým jevům
- spoluúčast na životě zařízení - vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následným hodnocení
- včasná informovanost - vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- Činnost ŠD je určena pro žáky 1. stupně základní školy.
- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky - zápisního lístku.
- Do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok.
- Doklad o ukončení školního roku ve školní dužině se nevydává.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že budova školní družiny není bezbariérová, nejsme schopni zajistit prostředí pro děti s poruchami hybnosti - vozíčkáře. Pro ostatní děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

a) Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- dostatečné personální zajištění aktivit
- využít dobrovolníky

b) Technická oblast

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

c) Materiální oblast

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

d) Organizační oblast

- vymezit formy integrace
- spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci využívat poradenské pomoci výchovné poradkyně
- informovat odbornou i laickou veřejnost o nabídce integrace
- pokusit se navázat spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. Jsou to tyto možnosti:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků

11. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti. Časový plán obsahuje výběr možných činností, ze kterých se bude volit podle aktuálního složení žáků, se kterými bude vychovatelka pracovat.

12. Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací plán a vychází z něj. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou:

- Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví)
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnosti
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobností a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Zájmové vzdělávání v pravidelné činnosti ve školní družině

Pravidelná činnost ve školní družině:

- odpolední družina - doba po obědě a po vyučování, která zahrnuje organizovanou činnost (sportovní hry, klidové hry) a spontánní činnost (stavebnice, stolní a deskové hry, kreslení, vybarvování, puzzle, individuální hry, aj.)
- hygiena a kultura stolování - doba ve školní jídelně
- odpočinková a rekreační činnost - klidové hry, četba, poslech, spontánní činnost v herně nebo na školním dvoře vedoucí k relaxaci a odreagování po školní výuce
- příprava na vyučování - didaktické hry, matematické a vědomostní soutěže, kvízy, hlasité čtení, prohlubování školních znalostí, výukové programy
- pravidelné bloky - dopravní výchova, pravidla slušného chování, kultura, sport, zvyky, tradice, obyčej, literatura (dětské knihy, autoři, ilustrátoři, četba na pokračování), hudba, zpěv, rytmické hry

Stanovení cílů a obsahu časového plánu ŠD tematického bloku Čtyři roční období

a) Téma: podzimní období

Tematické okruhy: začátek školního roku, seznámení se, škola, třída, ŠD, ŠJ - stolování, hygiena stolování, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika

Podokruhy:

- Škola: Poznej a orientuj se ve škole, okolí školy, okolí družiny, dopravní situace, BESIP
- Stolování: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava
- Slušné chování: mezilidské vztahy, zdravení, prošení, děkování, úcta
- Estetika: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, práce s přírodninami

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. - 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, materiály BESIP, výtvarné potřeby, interaktivní tabule

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě - dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti - vychovatelka), individuální práce (dítě - vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní - dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit vlastní názor
- kompetence sociální a personální - využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své fyzické a duševní zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení svých výsledku radu i kritiku, pečuje o své fyzické a duševní zdraví
- kompetence pracovní - dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dítě vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova - pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

b) Téma: zimní období

Tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, estetika - zručnost, environmentální výchova, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, přezimující ptactvo, pozorování zvěře v zámeckém parku Židlochovice, krmení ptáků a zvěře, výroba krmítek, pozorování změn na poli a u rybníku Šejba
- Zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování, první pomoc
- Tradice a zvyky: Advent, Vánoce, Tři králové, Masopust, zpěv a poslech koled
- Literatura: četba na pokračování
- Obec: rozšíření teritoria - park, místní úřad, knihovna, nádraží, dětský lékař
- Estetika: zimní barvy, výtvarné a pracovní techniky
- Environmentální výchova: osvojení si návyku třídění odpadu

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. -5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál, interaktivní tabule

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi

- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti - vychovatelka), individuální práce (dítě - vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní - dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a témata, dokáže pracovat ve skupině
- kompetence sociální a personální - přijímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, pečuje o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušeností jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich
- kompetence pracovní - dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a pracuje, realisticky hodnotí své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova - pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

c) Téma: jarní období

Tematické okruhy: sport, příroda, domov - rodina, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovní-technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, mláďata, hnízdění ptáků, přírodovědné vycházky
- Komunikace: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Literatura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři
- Domov: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Obec: známé osobnosti Vojkovic a okolí, pamětní místa, historicky zajímavé objekty

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. -5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti - vychovatelka), individuální práce (dítě - vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech

- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní - dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kompetence sociální a personální - dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní - dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova - pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

d) Téma: letní období

Tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, hudba, barvy, prázdniny

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, květiny, přírodovědná vycházka, práce s encyklopedií
- Literatura: četba na pokračování
- Barvy: barvocit, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Prázdniny: táborové písně, orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. -5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického citění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností

- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti - vychovatelka), individuální práce (dítě - vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní - dítě vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, nebojí se aktivně účastnit diskuse
- kompetence sociální a personální - dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní - dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy
- kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, experimentuje

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova - pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

RVP PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Klíčové kompetence v RVP

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům realizovat některé vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zajímáme se o alternativní zdroje informací
- uplatňujeme individuální přístup tak, aby si mohl zažít úspěch z vlastní práce
- umožňujeme poznání vlastních pohybových, hudebních, výtvarných schopností a jejich individuální rozvoj
- vedeme děti k poslechu mluveného slova
- navozujeme pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Kompetence k řešení problémů:

- rozvíjíme schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, ve společnosti i v přírodě, orientovat se v něm, projevovat informace z jejich okolí
- volíme vhodnou taktiku v individuálních a kolektivních sportech
- řešíme samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy
- snažíme se určovat jádro problému a získávat informace potřebné k řešení problému a jeho vyhodnocení
- volíme prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využíváme zkušeností a vědomostí dětí

Komunikativní kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti ovládat řeč, vyjadřovat se vhodně formulovanými větami, myšlenkami, komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, časopis, ...)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu hudebnímu či výtvarnému vyjádření
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování, aby tuto komunikaci využívali
- aktivně se zúčastňujeme diskuzí, upevňujeme formulaci a obhajobu svých názorů a postojů, respektování názorů druhých
- vedeme k empatickému chování

Sociální a personální kompetence:

- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel chování v rámci skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- posilujeme samostatné a zdravé sebevědomé vystupování
- předvádíme dětem na příkladech z dramatické, výtvarné a hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování odlišných názorů budujeme v dětech sebedůvěru
- rozvíjíme spolupráci v rámci kolektivu, vzájemnou podporu, odpovědnost, sounáležitost a pomoc
- žáky vedeme k uvědomělému zdravotnímu stylu
- stanovujeme si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- snažíme se efektivně učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- vedeme děti přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- nadále se vzděláváme, pečujeme o své fyzické a duševní zdraví
- adaptujeme se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňujeme
- podílíme se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcujeme práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů
- přispíváme k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů

Občanská kompetence a kulturní povědomí:

- akceptujeme názory druhých lidí
- utváříme u žáků ohleduplný vztah k přírodě a vedeme je k její aktivní ochraně
- podporujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a jejich aktivní zápojem do něj
- všestranně podporujeme aktivní sportování, dokládáme na příkladech užitečnost sportu jako volno časové aktivity
- učíme se jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednáme v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispíváme k uplatňování hodnot demokracie
- uznáváme hodnotu života, uvědomujeme si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- podporujeme hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytváříme k nim pozitivní vztah

Kompetence pracovní:

- vytváříme správné pracovní návyky, zvládáme nové výtvarné techniky
- snažíme se o provedení práce v dobré kvalitě
- rozvíjíme své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech

Poučení o bezpečnosti dětí ve školní družině

PROSTORY ŠD

- neopouštějí bez dovolení dospělé osoby (vychovatelky)
- hlásí odchod na WC
- na WC, ale i nikde v budově školy, děti nelezou po výškách, do oken a samy nikdy okna neotevírají
- nesahají do el. proudu (zásuvek) a ani neobsluhují el. spotřebiče
- do jídelny (na oběd) a z jídelny odcházejí společně s vychovatelkou a dodržují zásady správného stolování, chování
- nikdy nepobývají samy ve ŠD
- na vycházku se převlékají (pokud budou mít věci od rodičů) a odcházejí vždy v uspořádaném útvaru = první z budovy vychází vychovatelka
- sportovní náčiní používají pouze v místě tomu určeném se souhlasem vychovatelky
- neběhají a neskáčou po schodech

NA HŘIŠTI

- nechodí samy pro míč na silnici (oznámí vychovatelce)
- nelezou na prolézačky, pokud u nich nestojí vychovatelka
- neopouští prostor, který byl určen k hrám = vrací vypůjčené sportovní náčiní

V PŘÍRODĚ

- chodí pohromadě v blízkém okolí vychovatelky
- nelezou po stromech
- nesahají na mrtvá zvířata
- nejedí neznámé plody
- v případě zpozorování plazů upozorní vychovatelku
- nešermují klacky
- nelámou stromy, větve a netrhají rostliny (mohou být jedovaté)

V ZIMĚ

- při sezónních činnostech dbají pokynů vychovatelky

NEBEROU DO RUKY RACHEJTLE A JINOU PYROTECHNIKU

NENOSÍ NOŽE, KULIČKOVÉ PISTOLE, ZÁPALKY

HLÁSÍ VŠECHNY ÚRAZY i drobné odřeniny

PEČUJÍ O POŘÁDEK V CELÉ ŠD